

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Smart courts, smart justice? Automation and digitisation of courts in China

Papagiannas, S.

Citation

Papagiannas, S. (2024, September 3). *Smart courts, smart justice?: Automation and digitisation of courts in China*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4039574>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4039574>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Samenvatting (Summary In Dutch)

De afgelopen tien jaar heeft de Volksrepubliek China haar rechtssysteem snel gedigitaliseerd en geautomatiseerd. Onder deze ontwikkeling, genaamd “gerechtelijke informatisering” (*sifa xinxihua*, 司法信息化) en “bouw van slimme rechtbank” (*zhahui fayuan jianshe*, 智慧法院建设), hebben Chinese rechtbanken op snel tempo geavanceerde technologieën geïntegreerd en implementeert in alle aspecten van hun werk, waaronder big data-analyse, algoritmische systemen en kunstmatige intelligentie. De snelle acceptatie door de Chinese rechtspraak wordt gedreven door de wens om zichzelf voorop te stellen in wereldwijde ontwikkelingen op het gebied van het gebruik van algoritmische systemen en big data-analyse in de rechtspraak. Bovendien maakt het deel uit van bredere bestuurshervormingen die tot doel hebben om gecentraliseerde controle en toezicht te versterken via technologie.

Deze ontwikkelingen roepen een reeks vragen op met betrekking tot normatieve kwesties zoals rechterlijke onafhankelijkheid, rechtvaardigheid, verantwoordelijkheid, transparantie, consistentie, evenals procedurele en substantieve rechtvaardigheid. Het aanpakken van deze vragen wordt een complexe onderneming wanneer we bedenken dat de Chinese partijstaat verschillende sociaal-politieke waarden en normen handhaaft die hun benadering van deze kwesties vormgeven. Desalniettemin zal het onderzoeken van hoe de digitalisering en automatisering van justitie wordt gevormd door normatieve kwesties en hoe dit de benadering van de staat tot digitalisering en automatisering beïnvloedt, ons helpen de gevolgen van deze ontwikkelingen beter te begrijpen en wat dat zou kunnen betekenen voor onze samenlevingen. Om dit te bereiken, voert deze dissertatie een empirische en juridische analyse uit van casestudies, wetenschappelijke debatten en een corpus van staatsdocumenten over de digitalisering en automatisering van rechtbanken in de Volksrepubliek China.

Deze dissertatie onderzoekt de digitalisering en automatisering van Chinese rechtbanken van 2013 tot 2022. Deze dissertatie betoogt dat marxistisch-leninistische ideologische opvattingen over de rol van wet en rechtbanken in het bestuur de snelle omarming van geautomatiseerde technologieën vergemakkelijken. Ze vormen de adoptie en implementatie van deze technologieën en de gevolgen ervan. De belangrijkste ideologische overtuiging die de slimme rechtbanken drijft, is dat de technologieën van automatisering de rechtspraak tot een echte wetenschap zullen maken, en dat wetenschap de rechtspraak eerlijker en efficiënter zal maken. De digitalisering en automatisering

van rechtbanken laten zien dat er een alomtegenwoordige overtuiging bestaat onder de intellectuele en heersende elite van China dat bestuur en rechtvaardigheid “wetenschappelijk” moeten zijn om legitiem en rechtvaardig te zijn. Deze overtuiging leidt de digitalisering en automatisering van alle domeinen in het politiek-juridische systeem van China.

Daarnaast betoogt deze dissertatie dat SCR tegenstrijdige doelen heeft die moeilijk te verzoenen lijken. Echter, vanwege ideologische opvattingen worden deze doelen niet als tegenstrijdig beschouwd binnen het Chinese politiek-juridische systeem zelf. Aan de ene kant is SCR een manier voor de rechterlijke macht om haar status te beveiligen en te verbeteren ten opzichte van andere actoren binnen het politiek-juridische systeem van China. Het heeft ook het externe doel om haar status en legitimiteit ten opzichte van externe rechtbankgebruikers te verbeteren: overbelast en onderbemand worden algoritmische systemen en andere automatiseringstechnologieën gezien als een manier om hun effectiviteit, efficiëntie en autoriteit te vergroten. Dit stelt rechtbanken in staat om hun functie als onafhankelijk beslechter van juridische geschillen te verbeteren en tegelijkertijd hun positie als onderdeel van het bestuursapparaat van de partijstaat te versterken.

Aan de andere kant ziet de centrale partijstaat technologie als een manier om de controle over haar rechterlijke macht en bredere bestuurlijke apparaat te herwinnen: slimme rechtbanken zijn bedoeld om de verantwoordings- en controlehiërarchieën binnen de rechterlijke macht te herstructureren. Daarom introduceren technologie en automatisering een nieuwe dynamiek in de relatie tussen de staat en de rechterlijke macht. Deze ontwikkeling laat zien hoe de partijstaat technologie benut om verticale controle te vergroten en inbreuk te maken op de rechterlijke autoriteit en onafhankelijkheid. Hoe automatisering de schijnbaar tegenstrijdige doelen van rechterlijke versterking en hiërarchische controle aan de ene kant, en efficiëntie en rechtvaardigheid aan de andere kant, vormgeeft en gevormd wordt, vormt de rode draad in deze dissertatie.

Om deze tegenstrijdigheden te bestuderen, stelt deze dissertatie de vraag *in hoeverre ideologische en normatieve ideeën over wet en rechtbanken in het bestuur de doelen van slimme rechtbanken vormgeven, en in hoeverre slimme rechtbanken deze normatieve ideeën in stand houden?* Ik betoog dat gerechtelijke hervorming in China inherent beperkt is in het bereiken van onafhankelijke rechtspraak en procedurele rechtvaardigheid die lijkt op jurisdicties gebaseerd op de beginselen van de rechtsstaat vanwege deze ideologische en normatieve ideeën.

Bovendien belemmeren deze ideologische en normatieve ideeën ook de werking van de rechterlijke macht als een onpartijdige beslechter van juridische geschillen tussen individuen. Daarom richt de rechterlijke macht zich tot de kracht van technologie om deze obstakels te overwinnen. Slimme rechtbanken moeten worden gezien als parallel aan andere gerechtelijke hervormingen met als doel ze te versterken.

Deze vragen worden stap voor stap beantwoord: eerst introduceer ik de positie en rol van de rechtbanken in het bredere politiek-juridische systeem van China geïntroduceerd en bespreek ik de lopende gerechtelijke hervormingen sinds 2013 die tot doel hebben de rechterlijke macht efficiënter, transparanter en professioneler te maken. Vervolgens geef ik een chronologisch overzicht en juridische analyse van de ontwikkeling van slimme rechtbanken, te beginnen met vroege digitaliseringsinspanningen in 2012 en eindigend in 2022 met het geconsolideerde nationale juridische kader. Daarna bespreek ik de ideologische grondslagen die verklaren waarom automatisering en technologie zo enthousiast worden omarmd door de Chinese partijstaat. Ik leg uit hoe dergelijke ideeën actief zijn in het vormgeven van academische discussies over automatisering in bestuur. Vervolgens analyseer ik de Chinese debatten over slimme rechtbanken om te onderzoeken hoe deze ideologische grondslagen ook invloed hebben op het wetenschappelijke debat over slimme rechtbanken. Verder probeer ik de visies op “rechtvaardigheid” zoals weerspiegeld in overheidsbeleidsdocumenten over SCR te ontrafelen en te onderzoeken hoe deze visies zich verhouden tot de wetenschappelijke debatten. Ik sluit af met twee casestudies van SCR, met een bijzondere focus op hoe politieke interventie in rechtbanken wordt geautomatiseerd. In wat volgt, zal ik elk hoofdstuk in detail samenvatten.

Hoofdstuk 2 heeft tot doel het dubbele karakter van de Chinese rechtbanken beter te begrijpen die zowel de normatieve als prerogatieve staat dienen. Het vraagt wat de rol van rechtbanken is in het politiek-juridische systeem van China en hoe gerechtelijke hervorming heeft geprobeerd om de gevolgen daarvan aan te pakken. Rechtbanken zijn niet alleen juridische instellingen, maar fungeren ook als instellingen voor het handhaven van stabiliteit. Hun functie om stabiliteit te handhaven belemmert hun rol en positie als onpartijdige scheidsrechters. Dit is vooral duidelijk in het politiek-juridische systeem van China, waar het handhaven van stabiliteit en regime-legitimiteit de fundamentele *raison d'être* is van alle politiek-juridische instellingen. Dit doel leidt tot een relatief zwakke positie van rechtbanken ten opzichte van andere politiek-juridische instellingen.

Op basis van theorieën over de dubbele staat en autoritaire legaliteit wordt besproken hoe gerechtelijke hervormingen in het afgelopen decennium hebben geprobeerd dit probleem aan te pakken, met betrekking tot transparantie, consistentie en verantwoording. Vervolgens wordt aan de hand van een casestudie de rol van politiek toezicht op het handhaven van het dubbele karakter van Chinese rechtbanken onderzocht hoe de rechterlijke macht probeert haar politieke taak met haar juridische functie te verzoenen.

Hoofdstuk 3 onderzoekt de slimme rechtbanken chronologisch en juridisch. Het vraagt hoe het beleid voor slimme rechtbanken zich in de loop der tijd heeft ontwikkeld en welke specifieke kwesties zich hebben voorgedaan bij de uitvoering ervan. Het betoogt dat de implementatie van slimme rechtbanken de typische traject van beleidsimplementatie in China heeft gevolgd, gebaseerd op regionale experimenten. Deze aanpak leidde tot verschillende problemen met compatibiliteit, informatie-asymmetrieën en het ontbreken van een wettelijk kader. Eerst worden digitale initiatieven besproken die betrekking hebben op transparantie en toegang tot justitie in 2012 en 2013. Vervolgens worden de eerste experimenten met digitale en geautomatiseerde justitie beschreven en worden de struikelblokken tijdens de snelle uitbreidingsfase tussen 2017 en 2021 onderzocht. Ten slotte wordt het wettelijke kader rond slimme rechtbanken geanalyseerd, bestaande uit meerdere nationale regels en gezaghebbende juridische interpretaties en richtlijnen.

Hoofdstuk 4 onderzoekt welke ideologische ideeën ten grondslag liggen aan de bredere inspanningen van de Volksrepubliek China om haar politiek-juridische systeem te digitaliseren en te automatiseren. Puttend uit internationale literatuur over het Chinese marxisme en leninisme betoogt het dat de positivistische organisatorische en ideologische principes van het marxisme-leninisme helpen verklaren waarom technologie en automatisering zo enthousiast worden omarmd door de Chinese partijstaat: ze bieden een manier om de droom van rationeel marxistisch bestuur te verwezenlijken. Met behulp van het belangrijke politieke concept van “slim bestuur” onderzoekt dit hoofdstuk het Chinese wetenschappelijke debat en probeert het uit te leggen hoe dergelijke ideeën actief zijn in het vormgeven van academische discussies over slim bestuur in China vandaag de dag. Dit is een belangrijke onderneming omdat academische discussie een aanzienlijke invloed heeft op het discours en de beleidsrichting van de partijstaat. Met behulp van praktijken van narratieve en systematische literatuurreview analyseert het 120 periodieke artikelen uit de China National Knowledge Infrastructure (CNKI), gepubliceerd tussen 2014 en 2021. Het hoofdstuk

concludeert dat de manier waarop de Chinese wetenschap de transformerende kracht van slimme technologieën bespreekt, een vergelijkbaar ideologisch begrip van sociaal bestuur weerspiegelt als dat wat wordt ondersteund door de partijstaat. Dit ideologische begrip helpt ook verder de instrumentele en positieve evaluatie van slimme rechtbanken in het debat te verklaren.

Hoofdstuk 5 onderzoekt hoe het Chinese wetenschappelijke debat slimme rechtbanken bespreekt. Het vraagt hoe Chinese wetenschappers slimme rechtbanken beoordelen in het kader van de gerechtelijke hervormingsagenda van 2013. Het organiseert de review op basis van vier hervormingsconcepten die het debat leiden: efficiëntie, consistentie, transparantie en toezicht, en juridische rechtvaardigheid. Het bekijkt hoe het Chinese wetenschappelijke debat de implicaties van digitalisering en automatisering in de rechterlijke macht bespreekt. Met behulp van vergelijkbare methoden als in hoofdstuk 4 analyseert het 55 periodieke artikelen uit de CNKI, gepubliceerd tussen 2012 en 2019. De analyse vindt over het algemeen een positieve evaluatie in het debat, gedreven door een instrumentele kijk op de hervormingsconcepten en het politieke doel van juridische rechtbanken in het Chinese politiek-juridische systeem.

Hoofdstuk 6 verplaatst de focus van academische debatten naar de perceptie en framing van slimme rechtbanken door de overheid. Dit hoofdstuk was eerder in samenwerking met een collega, Nino Junius, als een artikel geschreven. Het onderzoekt het begrip “rechtvaardigheid” zoals weerspiegeld in overheidsdocumenten over slimme rechtbanken. Slimme rechtbanken zouden meer “rechtvaardigheid” brengen in het politiek-juridische systeem van China. Wat er precies wordt bedoeld met “rechtvaardigheid” in Chinese hervormingsdocumenten, blijft onduidelijk. Het blijft een open vraag hoe SCR als “rechtvaardig” kan worden beschouwd in de Chinese context. Daarom vragen we hoe SCR en automatisering passen in het Chinese begrip van “rechtvaardigheid”. Om dit te bereiken, analyseren we kwalitatief talrijke documentaire bronnen om de principes van “rechtvaardigheid” in SCR te bestuderen. We betogen dat vanwege de specifieke Chinese conceptualisatie van “rechtvaardigheid”, SCR bepaalde doelen met betrekking tot procedurele en materiële rechtvaardigheid bevordert die de juridische rationaliteit versterken en tegelijkertijd kanalen voor controle open houden. Met andere woorden, automatisering en digitalisering van justitie kunnen als “rechtvaardig” worden beschouwd binnen de wereldvisie van de Chinese partijstaat omdat de concepten op een manier worden geïnterpreteerd dat slimme rechtbanken ze versterken.

Hoofdstuk 7 onderzoekt slimme rechtbanken in detail door twee casestudies te analyseren. Het onderzoekt hoe slimme rechtbanken de hervorming van de gerechtelijke verantwoordelijkheid en het “controle en beheer van processen” verbeteren. Aan de hand van twee casestudies, één van het Hooggerechtshof van de provincie Jiangxi en één van het Lagere Gerechtshof van Yibin in de provincie Sichuan, geeft het een verslag van de automatisering van het “controle en beheer van processen” en onderzoekt het de rol van technologie bij het verbeteren van politiek toezicht. Het betoogt dat slimme rechtbanken helpen om politiek toezicht op de Chinese rechtspraak institutioneel te maken en te codificeren. Slimme rechtbanken, hoewel bedoeld om betere juridische diensten te bieden en de toegang tot justitie te verbeteren, versterken ook de herstructurering van verantwoordings- en machtsverhoudingen in het Chinese juridische systeem. Ze helpen de tegenstrijdigheid op te lossen tussen de twee tegenstrijdige eisen van Chinese rechtbanken die voortkomt uit hun dubbele karakter.

Tot slot vat de conclusie de bevindingen samen om de centrale onderzoeksvraag te beantwoorden. Ik concludeer dat er een ideologische affiniteit bestaat voor geautomatiseerde justitie in de wereldvisie van de Chinese partijstaat. Chinese marxistisch-leninistische opvattingen over bestuur, rechtvaardigheid, wet en rechtbanken vergemakkelijken deze ontwikkelingen. In die zin belichamen de slimme rechtbanken een reeks normatieve waarden en principes die een conceptuele rechtvaardiging bieden voor het gebruik van algoritmische systemen en kunstmatige intelligentie. Deze waarden benadrukken het belang van sociale controle, standaardisatie en minimale menselijke discretie. In die zin is de SCR een casestudy van bredere ontwikkelingen met betrekking tot de kwantificatie, digitalisering en automatisering van de bestuur van het openbare leven in China.

Ik beweer dat deze ontwikkelingen niet noodzakelijkerwijs uniek zijn voor China. Veel landen over de hele wereld worstelen met het benutten van de kracht van geavanceerde technologieën voor justitie. Daarom is deze dissertatie en het onderzoek relevant voor andere rechtsgebieden en spreekt het meerdere doelgroepen aan. Het is niet alleen een poging om gerechtelijke hervorming en automatisering in China op zichzelf beter te begrijpen en te analyseren. Het hoopt ook het wereldwijde debat over digitalisering en automatisering van rechtspraak te verrijken door de Chinese ervaring te introduceren. Door te onderzoeken hoe ideologische normen en waarden de ontwikkeling en implementatie van technologie in gerechtsadministratie vormgeven, hoopt het

pijnpunten en compromissen in deze onderneming te verduidelijken en conceptuele instrumenten te bieden aan beleidsmakers met betrekking tot automatisering en justitie.